

Prleške cejtngge
• Številka 1 •
• Letnik 1 •
Petek
26. marec 2010

StudioEfekt
www.studioefekt.si

Prleške cejtngge

Tudi na spletu

Prlekija on net

www.prlekija-on.net

Neodvisni časopis Prlekije

Iz Ljutomera do Primorske, Spomini na prvi »Puhov cug«

Iz naših krajev, V Ilovcih od občine in boga pozabljeni

13 pravil degustiranja vin, Da boste vedeli kako degustirati vina

Očistimo Slovenijo v enem dnevu, V Razkrižju so se projekta lotili resno in zavzeto

Nagradna križanka, Bogate nagrade za sodelujoče

Novim novicam naproti

Spoštovane Prlečke in Prleki, drage bralke in bralci prve številke Prleških cejtng, sodelavci in prijatelji smo pri spletnem portalu Prlekija-on.net prišli na

idejo, da zaživimo in oživimo samostojne neodvisne novice za Prlekijo tudi v tiskani različici, kot smo pred osemnajstimi leti lahko že brali neodvisni časopis Prlekije - Klopotec. Skoraj vsako večje mestno jedro v današnjih dneh ima svoj radio, tv info kanal ali časopis, le mi si v Lotmerku ne upamo, ne znamo ali ne smemo pristopiti k podobnim izzivom. Tudi na spletu ni dosti drugače, saj poleg že omenjenega portala, ne najdemo veliko omembe vrednih portalov, kjer bi bilo objavljeno dnevno dogajanje v Prlekiji in kjer bi obiskovalci lahko aktivno sodelovali pri soustvarjanju vsebin. Poleg tega tudi nimamo lokalnega tiskanega medija, ki bi samostojno objektivno in neodvisno poročal o dogajanju na lokalni ravni.

Tako smo z nekaj sponzorji in donatorji uspeli zaživeti to t.i. "poskusno" številko cejtng. Predvidevamo, da bo že druga številka obširnejša, kajti pričakujemo vaš odziv in sodelovanje s poročanjem dogodkov prav iz vsake vasi v Prlekiji. Če nimate časa ali niste večji pisanja nas enostavno pokličite ali sporočite po elektronski pošti ter nas povabite na zanimivo dogajanje v vaši vasi. Če se ukvarjate s pridobitno dejavnostjo pa ste vabljeni, da predstavite svojo dejavnost s pomočjo cejtng v oglasnem prostoru.

Za ime časopisa smo izbrali Prleški cejtng, domače, pogovorno. Karkoli bi zapisali, ima lahko vsak pripombe. Ime se je izbiralo tudi na našem spletnem portalu, kjer je večina glasovala za ime "Prleške cejtng". Cejtng bo izhajal enkrat mesečno in bo brezplačen.

multimedijiški spletni portal
Prlekija on net
www.prlekija-on.net

Ker sem že omenil portal Prlekija-on.net, ga bom v naslednjih vrsticah še nekoliko bolje predstavil. Portal je na spletu že peto leto ter se je v tem času že dodobra uveljavil, na dan pa ga obišče do tisoč

različnih obiskovalcev. Portal je nastal zaradi potreb po zbranih informacijah na enem mestu in pomoč pri razvoju in predstavitve Prlekije preko spleta. Ime Prlekija on net pomeni Prlekija na spletu.

Naša želja je pripravljati informacije, predstavljati dogodke, objavljati novice ter vse ostale zanimivosti, ki jih ponuja Prlekija in s tem zadovoljiti tako mlade, kot starejše. Portal je brezplačen za uporabo ter je financiran izključno iz lastnega žepa in s pomočjo sponzorjev. Na portalu se osredotočamo na informiranje o nepolitičnih temah, kar bo vodilo tudi v tem časopisu.

Sedaj se bo portal odlično dopolnjeval še s tiskano izdajo, saj bo tako na voljo tudi tistim, ki spleta ne uporabljate tako pogosto. Za vse ostale informacije pa je najbolje, če na spletu odtipkate naslov <http://www.prlekija-on.net>.

V uredništvu pričakujemo pozitivne odzive ter vas lepo pozdravljamo do naslednjič.

Glavni in odgovorni urednik
 Dejan Razlag

Prleške cejtng - brezplačen izvod

Izdajatelj: StudioEfekt, Dejan Razlag s.p.
 Spodnji Kamenščak 16b
 9240 Ljutomer

Glavni in odgovorni urednik: Dejan Razlag
 041 956 530
info@prlekija-on.net

Uredniki - novinarji: Srečko Lukovnjak Kramberger
 041 712 113
srecko@prlekija-on.net

EnPRLEKpač - Stanislav Kaučič
 070 550 852
stanislav@prlekija-on.net

Milan Belec
 Matija Babič

Lektoriranje: Srečko Lukovnjak Kramberger
 Dejan Razlag

Oblikovanje: Dejan Razlag

Naslov uredništva: StudioEfekt
 Spodnji Kamenščak 16b
 9240 Ljutomer

Tisk: DB Bauer Branko s.p.

Od Ljutomera do Primorske - Spomini na prvi »Puhov cug«

V Prleškem društvu za ohranjanje tehniške kulturne dediščine Johann Janez Puh smo se pred več kot desetletjem odločili organizirati družino veselih ljudi, ki je potovala s parno lokomotivo iz Ljutomera do Primorske. Na Slovenskih železnicah so prisluhnili naši ideji. Glavna organizatorja; Milan Belec, Puhovec in Branko Marinič, predstavnik Slovenskih železnic sva naredila načrt potovanja. SŽ so nam dodelile muzejski vlak z oznako 2425049991 kar nosi oznako kompozicije, datuma in serijo voznje.

Današnji spomini na dvo dnevno potovanje so enkratno doživetje. Da bi od teh spominov imeli kaj tudi vi dragi bralci mi dovolite ponoviti podoživljanje čudovitih trenutkov na cuge. Na vlaku je bila zbrana družina mladih in po srcu mladih popotnikov. Med čihanjem in puhanjem parne lokomotive je na vlaku potekala tiskovna konferenca na kateri smo predstavili delo in življenje izumitelja Janeza Puha, predstavili smo namen projekta in delo društva.

Na poti se je govorilo, pelo in tudi plesalo. Jedi so se pripravljali pod budnim očesom Mirka Ploja, ki je kuhal v alfi, kateri tudi tresljaji niso mogli do živega. Spretni člani društva so poskrbeli za postrežbo jedi do vsakega potnika, pa čeprav v zadnjem vagonu. Zajtrk, kosilo in večerja so bili glavni obroki, vmes pa dobrote iz »cekrov in ruzokov«. Vse dobrote smo si med seboj izmenjevali.

Takrat je za nekaj ur Ljubljana postala sedež Prlekije. Sprejela nas je prlečka Vika Potočnik tedanja županja. Z nami je kosila ter nas sprejela v županijatu. Solzne oči, pesem in nasmeh na licu hkrati ter harmonika so prevzeli vzdušje v glavnem mestu. Pot smo nadaljevali do Jesenic in nato proti Primorski. Do večera smo prispeli do Bohinjske Bistrice kjer nas je čakalo posebno prenočevanje. Velika športna dvorana je postala Prleški hotel. Za nekatere je bila noč prekratka. Jutro je bilo posebno doživetje, ko smo imeli zajtrk kar na železniškem peronu. Pot je vodila do Nove Gorice, kjer nas je sprejel župan. Spet ples, pesem in harmonika. Povratek čez Divačo, Postojno, Ljubljano...proti domu.

To je bil vlak za revne in bogate. Na vlaku nisi mogel ničesar kupiti, vse je bilo zastoj in vsi smo imeli vse. Potovanje je težko opisati, moraš ga doživeti. Dober glas in prijaznost daleč sežeta, saj so

ga Prleki ponesli širom Slovenije. Skrbnik vlaka Stane Srčič je nekoč dejal, da ni mogoče opisati potovanja, ker ga moraš doživeti. Ponoviti ga ni mogoče, ker je bilo edinstveno. Sprva ga je bilo malo strah kako bo to množico prepeljal do Primorske, toda že pred Ptujem je spoznal, da so to marljivi Prleki in ljudje kateri spoštujejo kulturni spomenik – muzejski vlak. Na potovanju v dveh dneh smo na tisoč km dolgi poti porabili 50 ton premoga, katerega so v peč nalagali tudi potniki, ki so želeli spoznati čar strojevodja.

Kristina Šamperl Purg vodja projekta o Janezu Puhu v Zgodovinskem arhivu na Ptuju je zapisala; "železnica je bila velika možnost za prevoz in razvoj Puhovih izdelkov in predvsem možnost potovanj tekmovalcev kateri so tekmovali z njegovimi vozili. Tako je postalo to potovanje del Janeza Puha...."

Uspelo nam je. "A nikoli več brez mene." To je izrečen stavek nekoga izmed nas, to je bil stavek katerega so izrekli vsi. To so bežni spomini iz leta 1999 na prvem Puhovem cuge.

Leta bežijo, spomini pa bledijo. Med tem je bil še drugi in tretji cug. Prvi se ni ponovil, vsak pa je v nas zapisal le lepe spomine. V ljudeh je ostala vedno ključavajoča želja, spet potovati, doživeti nekaj več med svojimi Prleki.

Künštini cug v Koper, december 2009

Pred nami je nov izziv. Naključje ali višja sila? Spet bomo potovali tja na Primorsko. Tokrat v Koper. Künštini Prleki smo že bili tam in na mestni občini Koper so bili naš sogovornik. Vsi skupaj smo spoznali, da je to nekaj posebnega, da potovanje ne pomeni samo premagovanje razdalje, da je potovanje lahko tudi trenutek druženja in nepozabnih doživetij.

So trenutki, ko med prijatelji doživljamo nekaj več, kar nas druži in nam daje vrednote, ki so nam prav v teh trenutkih najbolj potrebne.

Današnje potovanje smo poimenovali prvi Prleški cug. Danes ga bo speljal drug organizator. Pravzaprav je gonilna sila enaka, le pod drugim organizacijskim okriljem. To pa je ponovni izziv in priložnost preživeti nekaj lepih trenutkov v krogu najdražjih prijateljev.

Pri organizaciji sodelujejo LTO Prlekija Ljutomer, ki bo poskrbela za logistični del udeležencev na stojnicah v Kopru. Medijsko nas spremlja Radio Maxi, radio Capris pa je povabil Koprčane na naš prireditveni prostor. Oldtimer Club Classik iz Kopra in mestna občina Koper pa nam omogočata prireditveni prostor.

Pripravili smo kar nekaj presenečenj, med katere vsekakor spada izid Prleških cejtng. Vsak udeleženec jih dobi, saj smo jih danes pripeljali naravnost iz tiskarne. Po osemnajstih letih so naslednik Klopotca. Pri tem pa gre zahvala neutrudnemu uredništvu, ki delajo ta brezplačnik. Pa usmilimo se jih, da bodo imeli vsaj za papir na katerega bodo prelivali svoja doživetja in naše zgodbe... pa oglejte si te fante na Prlekija-on.net.

Milan Belec

SLIKOPLESKARSTVO - FASADERSTVO

Miran Habjanič s.p.
Gresovščak 37
9240 Ljutomer
Gsm: 031 355 858

- izvajanje toplotnoizolacijskih fasad demit
- notranja in zunanja pleskarska dela
- pleskanje ograj, balkonov, lesa...
- zaključna gradbena dela

Razstava in izbor najlepšega pirha

V Društvu JJ Puch Ljutomer smo se odločili, da popestrimo letošnji "oldtejmerski" sejem z razstavo in izborom najlepšega pirha. Ker se sejem odvija na velikonočni praznik bomo pirhe sprejemali na razstavo 4.4.2010 od 8. ure dalje v društvenih prostorih na Prešernovi 25 v Ljutomeru. Predvidoma ob 13. uri bomo izbrali najlepše in jih bogato nagradili.

V društvene prostore vabimo vse zainteresirana društva in posameznike, da lahko koristijo naše prostore za razstave ali druge prireditve. V ta namen organiziramo dan odprtih vrat za ogled prostorov ob prijetni dobrodošlici 17. aprila 2010 od 8. ure dalje. Na ta dan se predstavljamo s tünko, postržjačo, predstavitvijo kmečkih oblačil, filatelistiko in drugim zato pridite med nas, ne bo vam žal.

-ostala povabila:

27. april - blagoslov motorjev na Jeruzalemu s sveto mašo

1. maj - tradicionalno srečanje z 9. prvenstvom zveze SVS

10. julij - 13 puhovo srečanje in 8. memorial dr. Ludvika Bratuša

8. avgust - 18. prleško srečanje in potepanje po Prlekiji

Vljudno vabljeni na naše prireditve, s posameznimi programi vas bomo obveščali v naslednjih številkah Prleških cejtng.

Srečko Lukovnjak Kramberger

OLDTEJMERSKI SEJEM

nedelja, 04.04.2010 od 7.00 - 15.00

Prešernova 25, društveni prostori - bivši MTT

Imate motor, avto, traktor, kolo, dele za njih, ali kakšno starino?

DOBRODOŠLI NA BOLŠJEM SEJMU

prodajali in zamenjevali bomo

MOPEDE
AVTOMOBILE
KOLESA
REZERVNE DELE
OPREMO ZA VOZNIKE
REGISTRSEK TABLICE
MEDALJE
PROSPEKTE
SKUTERJE
RAZGLLEDNICE
ČELADE
DIPLOME, PLAKETE, ZNAČKE
VOJAŠKO OPREMO
LITERATURO
VOZNIŠKA DOVOLJENJA
FOTOGRAFIJE
AKUSTIKO IN
OSTALO STARINO

Ogled in prodajno mesto sta zagotovljena, za dobro počutje je poskrbljeno. S seboj povabite vse, ki so zainteresirani za starine in oldtajmerje.

Informacije: **Franz Haberšek**; tel. 02 582 10 17, GSM: 031 649 744.

Vsak prodajalec odgovarja za svojo lastnino in pripravo prostora!

O naših živalih

Že kar nekaj let, odkar se ukvarjam z vzrejo pasemskih psov, razmišljam, da bi napisal kakšen članek o tem kar delam, oziroma o tem kar sem sam spoznal ob teh prečudovitih štirinožcih!

Pa pustimo to za kdaj drugič, raje preverimo, če poznamo razliko med pasemskim psom oziroma mešančkom, s katerimi ima večina izmed vas že kar nekaj izkušenj, kajne?

Ko sem pred petimi leti kupil pasemsko psičko, je nisem kupil z namenom nadaljnje vzreje, vendar z namenom, da bi postala del naše družine kot pes spremljevalec, kar je za to pasmo značilno.

Ker sem imel tedaj pet let starega sina sem želel imeti pasmo, katera bo predvsem velik zaščitnik nežnejšega spola (otroci, ženske) in naletel sem na pasmo **veliki švicarski planšarski pes**, za katero je značilna lepota brez ničemurnosti, moč brez predrznosti, pogum brez okrutnosti in vse človeške kreposti brez slabosti.

Res, to je pasma, katero sem izbral jaz, pa vi dragi moji? Ste kdaj razmišljali, da bi vaš štironožec postal del vaše družine, ne samo kot pes, kateri je dneve

privezan na verigi samo z namenom, da bi postal hud in vas varoval.

Veliki švicarski planšarski pes Foto: Vedran Tomšič

Dobiti psa, kateri je mešanček je zelo rizično, saj nikoli ne veš, kaj boš dobil, nasprotno pri pasemskih psih pa se ta verjetnost stabilnosti psa poveča na 90%, če je seveda vzreditelj vesten! Vesten vzreditelj pa pomeni... No, pa privarčujmo nekaj še za drugič.

Matija Babič

Turistična tržnica na Glavnem trgu v Ljutomeru

Vas vabi, da se za trenutek ustavite in poskusite dobrote, ki se vam ponujajo

Mogoče se res na prvi »pogled« sliši Turistična tržnica nekako tuje oz. »eh to je že opet povezano s turizmom, turisti itd«. Vendar ni tako.

Ideja Turistična tržnica se je porodila pred 2 letoma pod okriljem LTO Prlekija Ljutomer. Namen tržnice je bil in še vedno je, da se oživi mestno jedro ter, da se na stojnicah ponujajo domače, res domače jedi, izdelki. In tržnica ni namenjena le turistom ampak tudi domačinom.

Pri tržnici pa ne gre samo za nakupovanje ampak nenazadnje tudi za druženje, pogovor.

Tržnica na Glavnem trgu v Ljutomeru Foto: Dejan Razlag

Turistična kmetija Frank - Ozmec, Slamnjak 33, 9240 Ljutomer
Vinogradništvo - Nočitve - 02 584 9 666 - www.frank-ozmec.com

Zakaj ne bi tržnica postala prostor druženja, pogovorov, kjer bi se ljudje z veseljem zbirali in kramljali, saj kot lahko opazamo je vedno manj časa za pogovor, druženje in to lahko spremenimo. Kako? Da se srečamo na Turistični tržnici in si namenimo kakšno besedo za povrh pa še kupimo kakšno domačo stvar. Kakšna domača stvar pa se da kupiti? Prave domače kvasenice, kruh, kropci, meso s tünke, žlahtna kapljica, med, spominki, lončnice in še

Tako lahko poskrbite za svoj želodec, svoje brbončice in nenazadnje lahko razveselite svojega gosta s pristno prleško kulinariko ter vinsko kapljico oz. z zanimivim spominkom z našega kraja. Hkrati pa sami lahko spoznate ponudnika in njegovo ponudbo.

Marsikateri se bo začudil kvaliteti, ko bo poskusil vinsko kapljico, »pogačo«, meso s tünke... in na koncu ugotovil, da je od njegovega soseda, sokrajana in podobno.

Zanimivost Turistične tržnice pa je tudi v tem, da se ponudba spreminja ni vedno enaka, vedno se kakšna stvar dopolni, tako da na tržnici res ni dolgčas.

Vabljeni, da se oglasite vsako soboto na Turistični tržnici na Glavnem trgu Ljutomer in se poveselate z nami.

Gregor Žižek, LTO Prlekija Ljutomer

Opravila na vrtu

Če so tla segreta na 8°C ali več koncem aprila sejemo koruzo in posadimo pozen krompir. Ozimnam drugič dognojimo s KAN-om ob pojavu drugega kolenca. S pašo pričnemo pri višini ruše 10 cm. Živalim, ki jih bomo pasli, postopoma zmanjšujemo zimski obrok in dodajamo vedno več zelene krme. Čas je za nakup piščancev zlasti za rejo nesnic. Po cvetenju po potrebi sadno drevje dognojimo s N gnojili. Zatravljene nasade mulčimo, ko doseže trava 15-30 cm višine. V vinogradu zaključimo povezovanje rozg. Hruške in jablane obvezno dvakrat škropimo proti škrlupu in pepelasti plesni. Tudi na vino v kleti ne pozabimo, saj so temperature lahko že visoke.

V sadnem vrtu opravimo predspomladansko škropljenje, ko se napnejo drevesni brsti, kar se običajno zgodi v marcu in začetku aprila. Proti glivičnim boleznim, na primer škrlupu, moniliji in podobnim, uporabimo za prvo škropljenje bakrove pripravke (na primer bordojsko brozgo, champion 50 WP, cuprablau), lahko pa tudi nekatere organske fungicide (na primer ziram). Slednje predvsem pri češnjah, višnjah, breskvah, nektarinah in marelicah, saj dobro učinkuje proti listni luknjičavosti, zelo nadležni bolezni koščičarjev. Organske fungicide uporabljamo tudi za predspomladansko škropljenje breskev proti kodravosti.

Za prva škropljenja proti škodljivcem uporabimo pripravke na osnovi mineralnih olj (na primer frutapon, ogriol, prima, valentin eko insekticid iz ogrščičevega olja). Olje ustvari okrog škodljivca,

njegovih ličink ali jajčec nepropustni film in jih na ta način zaduši in uniči. Sredstva so primerna tudi za uporabo v mestih in večjih naseljih. Tudi pri njihovi uporabi se moramo držati varnostnih ukrepov, ki so navedeni v navodilih.

Svetujemo, da škropite takrat, ko temperatura ne bo nižja od 5°C, prav tako naj ne bi bilo vsaj nekaj dni dežja. Če nas dež kljub temu preseneti, bomo morali škropljenje ponoviti. Za škropljenje izberemo miren dan brez vetra, primerno topel, najbolje dopoldne.

Čeprav predspomladansko škropljenje ne bo rešilo vseh težav, ki lahko prizadenejo naše drevje med rastno dobo, se lahko ob pravočasnem ukrepanju izognemo mnogim škropivom in rastline pozdravimo tudi na "ekološki način".

Spomladi je tudi čas za obrezovanje vrtnic in drugih okrasnih grmovnic. Pri tem se držimo pravila, da obrezujemo vrtnice glede na njihovo rast. Bolj kot so bujne, manj jih obrežemo. In obratno, slabše kot rastejo, bolj jih obrežemo. Tako z rezjo uravnavamo rast in bujnost kot tudi cvetenje vrtnic. Obrezujemo jih tako, da obrežemo poganjke tik nad očesom, nekoliko poševno. Vrhnje oko naj bo vedno obrnjeno nazven, da se grm čimbolj odpira, da pride sonce do vsake veje in do vsakega lista, ki je kot nekakšna tovarna hrane. Vrtnic vzpenjalk sedaj ne obrezujemo. Očistimo jih samo suhih in od zime poškodovanih poganjkov. Obrezali ali pomladili jih bomo šele po končanem cvetenju meseca julija.

Srečko Lukovnjak Kramberger

Kotiček v katerem bomo tu pa tam kaj spili in si dušo napojili

Prleki smo znani radi ga pijemo fčosi tudi malo preveč v sebe ga vlejemo.

Vino je alkoholna pijača, ki nastane kot rezultat alkoholnega vrenja grozdnega soka oziroma mošta. Beseda izhaja iz latinskega izraza vinum (sorodno starogrškemu oīvoç), ki se nanaša tako na vino kot na trto. Proces alkoholnega vrenja, ki poteka v prisotnosti mikroorganizmov (gliv kvasovk), rad steče v vsakršni sladki tekočini. Sladkor se v tem procesu počasi pretvarja v alkohol.

FILTRIRANJE, REPRMATERIAL,
ANALIZA TAL, PRIPRAVA ZA STEKLENIČENJE
NAVODNI ZAMAŠKI, EMBALAŽA, STEKLENICE
RABLJENI STROJI, ENOLOŠKA SREDSTVA

VINOSAD LJUTOMER-ORMOŽ z.o.o. &
STORITVE V VINOGRADNIŠTVU

NAJNOVEJŠI ROMFILTER

BORIS FEUŠ S.P.
CEZANJEVCI 11/B
9240 LJUTOMER
D.Š. 1055455

GSM: : 031-204-915
Telefaks: 00386 02-580 10 14
E-pošta: boris.feus1@siol.net

Ker pa je vino ena od znamenitosti Prlekije bomo tukaj pisali o vinu.

Za začetek bomo malo predstavili naš vinorodni podokoliš Ljutomersko - Ormoške gorice (1985 ha). Velja za eno najboljših vinorodnih območij v okolišu Štajerska Slovenija in ima bogato tradicijo. Predstavlja področje od slovensko-hrvaške meje, na jugu do reke Drave, na severu do Panonske nižine, na zahodu pa meji na Slovenske gorice in Haloze. Središči vinorodnega podokoliša sta Ljutomer in Ormož, najpomembnejši kraji, ki premorejo vrhunske vinorodne lege pa so: Jeruzalem, Slamnjak, Svetinje, Vinski vrh, Temnar, Železne Dveri, Nunska Graba, Rinčetova Graba idr.

V okolišu najbolje uspeva Šipon, Laški rizling, Renski rizling, Sauvignon, Chardonnay, v manjši meri pa Modri in Sivi pinot, Muškat otonel, Rumeni muškat, Traminac, Zeleni silvanec, Rizvanec, Kerner, Ranina in Zweigelt, v zadnjem času pa še Modra Frankinja in Gamay. Zvrsti sta Ljutomerčan in Jeruzalemčan.

Pokrajina nudi dom vrhunskim vinom in obenem nudi enega najlepših svetovnih razgledov. Večina vinogradov je na terasah, kar pomeni da pokrajina ni več naravna ampak je vse že obdelano. V zadnjih

letih se pa vedno več vinogradnikov odloča za obnove teras v tako imenovane vertikale kar pa pokrajini daje zopet nov videz.

Ljudje v teh krajih so že od nekdaj delavni in so radi obdelovali trto nekako je pa zmanjkalo časa, znanja in volje za prodajo vina. Naša vina katera so nekoč pili na dvorih po vsej Evropi so naenkrat začela ostajati po kletih, ljudje so tako vedno manj cenili vino, kakor tudi svoje delo.

Svetovni vinski strokovnjaki nam pripisujejo najboljše svetovne lege, naša vina dobivajo najvišje ocene na svetovnih prestižnih ocenitvah torej si naša "prleška" vina zaslužijo tudi naše spoštovanje.

Zato bomo v vsaki številki predstavili eno sorto in enega vinarja, katerega vina pa bomo lahko tudi poskušali.

Pridobili bomo svetovanje vrhunskega strokovnjaka za kletarstvo kateri bo mesečno svetoval in odgovarjal na vaša vprašanja, prirejali srečanja in v glavnem uživali ob pogovorih o našem čudežu imenovanem vino.

VINOrejaKAUČIČ
Gresovščak 6
9240 Ljutomer

Gsm
041 587 960

e mail :
vino.reja.kaucic@gmail.com

13 Pravil degustiranja vin

- 1 DO VINA SE OBNAŠAJTE SPOŠTLJIVO - kozarec drži za pecelj
- 2 NE POKUŠAJTE VINA NA TEŠČE
- 3 NAREDITE VRSTNI RED POKUŠINE - bela, rose, rdeča, predikati, peneča (ta lahko tudi na začetku)
- 4 ZAZNAVA Z OČMI: barva, bistrost in iskrivost videza
- 5 ZAZNAVA Z NOSOM: intenzivnost in dolžina cvetice (večkrat zavrti čašo)
- 6 ZAZNAVA Z USTI: aroma in okus (naredi majhen požirek in ga zadrži v ustih nekaj sekund)
- 7 ZAZNAVA Z USTI: dolžina in intenzivnost arome in okusa
- 8 ZAZNAVA Z USTI: skladnost in harmonija okusa (vrstni red – sladko, kislo, grenko)
- 9 POVEŽITE VSE ZAZNAVE V CELOTO: splošni vtis vina
- 10 NEVTRALIZIRAJTE OKUS PRED NASLEDNJIM VZORCEM: košček kruha, sadja ali sira
- 11 NE PREPRIČUJTE OSTALIH O SVOJI NEZMOTLJIVOSTI
- 12 OCENITE SVOJE SPOSOBNOSTI PREDEN SE LOTITE NASLEDNJEGA VZORCA (ne opijaj se)
- 13 PO KONCU POKUŠINE PREVERITE SVOJE SPOSOBNOSTI ZA VOŽNJO (alkotest).

enPRLEKpač

Iz naših krajev - V Ilovcih od občine in boga pozabljeni

V uredništvu so me določili, da za to prvo številko novic pripravim reportažo o življenju in delu prleških ljudi. Ker spadam v KS Železne Dveri si nisem upal dovoliti, da se ne bi odločil za poročanje iz kraja sedeža omenjene krajevne skupnosti. Pred časom smo gledali v nedeljskem popoldnevu na TV Slovenija oddajo posneto v Cubru, zato sem se odpravil v Radomerje, da izvem nekoliko več o tem kraju. Vem, da imajo marljive gasilce in nekoliko manj zavzete člane v Turističnem društvu ter kot je slovenska navada, da je na vasi gostilna. Čeprav živim v sosednji vasi veliko o tem kraju ne vem, zato me je gnala radovednost čim več izvedeti o delu in medsebojnih odnosih krajanov. Ob prvem postanku na začetku vasi sem se naključno sestel s krajanom od katerega sem pričakoval, da mi pove zgodovino nastanka vasi, razvoj kraja in kakšno besedo ali dve o ljudeh v tem kraju. Žal mi ni uspelo prepričati možakarja, enostavno ni imel časa in posluha. Dobil sem občutek, da mu je malo mar po prepoznavnosti kraja. Ostalo še mi je samo vljudnostno slovo. Na gornjem koncu vasi se mi ponudi druga priložnost. Moški srednjih let. Ko mu predstavim moj namen, zamahne z roko in pove, da ni smisla v tem kraju iskati informacij, kajti to je vas, ko dela vsak zase, ker je zavist večja od sloge vaščanov. Skomignem z rameni in nadaljujem pot. Šele takrat se mi povrne spomin, da sem pred leti že slišal, da je to vas ne složnih sosedov. Imajo pa sicer marljive gasilce...

Pot me je povsem slučajno zanesla nekoliko vzhodneje v slemensko vinogradniško naselje Ilovci. Še ustavil se nisem prav in spoznal, da je to kraj prijetnih sogovornikov. Pri prvem postanku sem bil

takoj povabljen v vinsko klet. Nisem mogel zapustiti prostora, da ne poizkusim vina. Sogovornik mi pove, da tu prevladujejo nasadi trte. Nekdaj v pretežni lasti Ljutomerčana, zdaj pa različnih lastnikov. Nekaj vinograda ima po denacionalizaciji tudi vinogradništvo Krainz. Prav tu v degustacijski sobi je stekel pogovor z vodjem kleti Mihom in sosedom Ivtom Vergan. Predstavita mi kraj, povesta, da je najvišji vrh Plavščak (333 m), da še nimajo asfaltne povezave, kolovozna pot pa ni najbolj vzdrževana. Nekaj krajanov se vsakodnevno vozi na delo v Ljutomer, večina njih pa je zaposlena v vinogradih. Svojega gasilskega društva nimajo, niti gostilne, ne trgovine. Tudi vaške kapelice kot je tod neka prepoznavnost kraja ni. Imajo spomenik talcev iz druge svetovne vojne. Ivo se spomni iz zgodovine kraja, da je bil od tod dama Rudolf Kolarič (1898-1975), jezikoslovec, pisec jezikovnih razprav in jezikovnih vadnic.

PROGRESS

Srečko Lukovnjak Kramberger s.p.

Gsm: 041 712 113, Gresovičak 1

Mitja Lukovnjak, 070 712 113

- raziskovanje trga in javnega mnenja

- zastopanje, trgovina in storitve

Ker beseda da besedo, sogovornika ne moreta mimo današnjega časa in problemov, ki jih imajo na vasi. Povesta, da kraj ni strnjeno naselje, zato na Občini

Ljutomer ne vidijo potrebe po modernizaciji cestne povezave. Še ta gramozna cesta ni vzdrževana in je težko prevozna. Le katera vas danes nima asfaltne ceste? Menita, da so za nekatere politike drugorazredni prebivalci. Sicer pa v vseh stvareh tudi niso sami. Na severu mejijo Ilovci na Slamnjak, kjer tudi niso ljudje najbolj ponosni na krajevne veljake. Krajanji obeh vasi namreč nimajo kabelske povezave, niti sodobnih optičnih kablov za internet. Ma kaj optika, zadovoljni bi bili že z navadno povezavo. Marsikatera hiša nima telefonskega priključka, zato tudi nimajo njihovi otroci interneta. Vsi se zadovoljijo s skromnim številom televizijskih programov. To je kraj kjer otroci malo vedo o spletu in izobraževalnih oddajah ter odrasli o družbenem in političnem dogajanju doma in po svetu. Tu se radi pošalijo, da je boljše da čim manj veš, bolje ti je pri duši. Ti ljudje ne vedo kaj je korupcija in

podkupovanje ter lobiranje, vedo pa kaj je trdno vinogradniško garanje. Nekoč, ko so občinske može spomnili, če so res pozabljeni, so jim odvrnili, da itak nimajo časa gledati televizije, zvečer pa deloven človek potrebuje počitek...

Bližale so se lokalne volitve in vse to so jim obljubili. Kot vidimo mandat gre h koncu, spet so volitve pred vrati, obljube pa tudi. Na koncu se sprašujem kaj je le v teh ljudeh, da so tu med temi vinogradi tako dobre volje, poznajo se in živijo v slogi, čeprav od države in boga pozabljeni kot se pošalijo, ker nimajo tisto kar si želijo. In kaj je v tistih radomerskih ljudeh, ko imajo vse in niso složni? Me že zanima kam me bo zanesla pot za naslednje javljanje.

Srečko Lukovnjak Kramberger

Art & Craft - Slovenija

Naša ekipa se je ustavila v kraju v katerem ti zastane dih, pogled ki napolni srce in duša začuti toplino ter mehko katera se razprostira kamor seže pogled. Nekaj posebnega je to doživeti jutro, dne, večera, šele noč je tista, ko začneš razmišljati kje pravzaprav si. Tu med skrbno posejanimi vinskimi trtami stoji domačija Belec. Naš temeljni cilj je bil obiskati delavnico in ustvarjanje umetnika Belec Milana v Železnih Dverih.

Pred tem sem že vedel, da se dobijo v delavnici unikatne ure, tako da mimo tega nikakor nisem mogel. Čar ur je ravno v tem, da je vsaka ročno poslikana, s posvetilom slavljenca ali upodablja otroštvo le-teh.

Največ poslikav sem srečal raznih domačij v katerih so se rodili. So ure povsem običajne, pa takšne, ki tečejo v nasprotno smer – nazaj. Te so posebno primerne za starejše slavljenca.

Platna na katerih so naslikane stare domačije, ki spominjajo na otroška leta so dragocen spomin kateri bo tudi mlade spominjal na čase, ko so živeli še dedje. Slike vam naslikajo za različne potrebe po vaših željah.

Lepota stare opeke je že po svoje zanimiva, če je na njej po vašem okusu izbran motiv, je prav lep dodatek kateri si najde mesto v naših prostorih. Zanimivi so motivi, kakor tudi verzi.

Že ob vstopu nam je gostitelj ponudil nekaj spretnostih oblikovanj na lončarskem vretenu in prostoročnem oblikovanju gline. Pove, da organizirajo v njihovi delavnici za manjše skupine eno tedensko usposabljanje in spoznavanje oblikovanja lončarskih posebnosti in skrivnosti. Takšna delavnica zajema oblikovanje gline na kolovratu, izdelava modelov za odtise gline, ročna izdelava kipcev, sušenje izdelkov, glaziranje in pečenje,

prav tako pa se preizkusijo v poslikavi keramike, običajno pa še za konec obiščemo po dve drugi lončarski delavnici.

Opazim, da nekateri izdelki nosijo posebno nalepko, t.i. certifikat "rokodelstvo – Art & Craft Slovenija", to je slogan s katerim se predstavlja del izdelkov iz njihove delavnice. S temi izdelki so ponosni, to so ocenjeni izdelki in predstavljajo bogato dediščino širšega področja in izpoved Prlekije. To so izdelki, ki so plod sodobnega pristopa in se nadaljujejo kot plod bogate dediščine iz minulih obdobij zgodovinskega razvoja. Tu so glinene posode raznolike oblike in velikosti. Nekatere so posodobljenih oblik, spet druge pa kopije ali replike starodavnih oblik katere so izoblikovali stari mojstri in so plod potreb nekdanjega časa. Sedaj nam služijo kot čudoviti okrasni interier kateri si najde mesto v sodobnih stanovanjih ali v prostorih bivališč. Razvili so serijo vrčkov za vino res starih oblik in jim dodali nov element (grb) ali določen logotip in nam lahko služijo kot turistični spominek ter pomembno prispevajo prepoznavnosti Slovenije. Iz pozabe so potegnili tudi t.i. "trojček", to so trije vrčki, ki so med sabo povezani in so namenjeni šaljivemu načinu napitnice med tremi prijatelji. Imajo tudi "bidrače", to so lončeni pekači, ki so povezani z žico in so iskan izdelek.

Zanimivo je, da so lončene sklede povezovali z žico takrat, ko so se po nesreči zlomile. To pa zato, ker niso imeli denarja za nove, polomljene delce so sestavili, namazali s česnom in povezali z žico. Tako so posodo ponovno uporabili. Zgodba govori; "pa so prišli štirje drotarji...pa kaj bodo delali? Piskre bodo vezali..." Našli smo še veliko drugih izdelkov, kompletov in glinastih kipcev izpod rok Milana. Ker je v današnjih časih težko preživeti samo z obrtjo so si omislili ponudbo kaminskih peči in vložkov Češkega ponudnika Romotop

ter nemškega Storh. Peči imajo velik izkoristek izgorevanja, so naj sodobnejših dizajnov in spadajo v Evropi med najkvalitetnejše.

Na koncu smo bili povabljeni na ogled črne kuhinje, kleti, galerije, muzeja in zbirke starih predmetov, ki se nahajajo na domačiji stari 350 let. V stari sobi smo bili postreženi z domačo izvorno hrano, ki so jo pripravili po receptu babic, ki je bila pripravljena v črni kuhinji. Iz krušne peči so nam postregli z domačim kruhom. Ob tem razvajanju so nam postregli vrhunska vina iz lastnega vinograda: Laški rizling, Šopon, Rumeni muškat, Sauvignon, Traminac in zvrst. Ker smo bili še malo izbirčni so nam postregli z vini poznih trgatev, izbori in ledenim vinom. Zadovoljijo še tako izbirčnega gosta.

Samo običajno pripravlja vodene degustacije v stari vinski kleti. Vse, ki vino očara si ga lahko nabavijo za domov in ga okušajo v družbi najdražjih. Da ne bi bila gospodinja preveč "frej" so ji zaupali pripravo domačih sokov, jabolčnega kisa, raznih vloženi vrtnin, najdemo

pa tudi ponudbo domačega "šnopsa".

Na izletniški kmetiji Belec ohranjajo tudi stare običaje katere prikažejo zainteresiranim skupinam. To so ljudska izročila skozi etnološko dediščino naših prednikov. Da pa še ne bi bilo konec veselja poskrbi domači ljudski ansambel.

Torej se brž odpravite v Železne Dveri in se odpočijete od naporenega dne. Tu vam bo zastal dih, pri srcu boste začutili toplino in mehko. Povem vam, da je tukajšnje doživetje nekaj posebnega, vemo da spomini bledijo, uhajajo, a spomin na takšen obisk je drugačen, je svež in več.

Njihov slogan je: "Lepi trenutki so redki".

UNIKAT IN IZLETNIŠKA KMETIJA BELEC

Milan Belec s.p. - Železne Dveri 9
9240 LJUTOMER, Tel. 02 584 99 84
gsm: 041 909 312 Milan, www.belec-unikat.si

Foto: arhiv Unikat - Belec
Srečko Lukovnjak Kramberger

Očistimo Slovenijo v enem dnevu - V Razkrižju so se projekta lotili resno in zavzeto

V soboto, 17. aprila bo v Sloveniji potekala akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu! s katero želijo organizatorji, društvo Ekologi brez meja združiti 200.000 prostovoljcev, ki naj bi s čiščenjem komunalnih odpadkov na divjih odlagališčih, cestah, ulicah, okolicašol in vrtecev ter sprehajalnih poteh pobrali 20.000 ton smeti. Akcije se bodo udeležile tudi nekatere prleške občine, načrtovanja akcije pa so se posebej zavzeto lotili v Razkrižju.

Župan občine Razkrižje Stanko Ivanušič nam je povedal, da so takoj ko je akcija bila objavljena, aktivirali vse aktivnosti, da se bodo tej vseslovenski akciji pridružili ter na CATV Razkrižje objavili obvestilo in hkrati napovedali, da bo ta akcija potekala tudi v občini Razkrižje in s tem seznanili vse občane. V ta namen so pristopili k evidentiranju vseh možnih odlagališč, tudi manjših in izdelali okvirni program aktivnosti:

- Vaščani Gibine bodo čistili Gibinski potok od državne meje s Hrvaško pa vse do izliva v reko Murico. Poleg tega pa bodo čistili brežine reke Murice in Mure na območju Gibine.
- Vaščani Šafarskega bodo čistili brežine reke Murice, turistično pot po Razkriškem kotu in območje med reko Murico in Muro, imenovano Meksika.
- Vaščani Razkrižja bodo na svojem območju čistili brežino reke Murice, območje okrog gramoznih jam in teren ob cestah.
- Vaščani Veščice bodo na svojem območju čistili brežino reke Murice, potok, ki priteče iz Presike in teren ob cestah.
- Vaščani Koprive in Šprinca bodo čistili območje med obema gričema v dolini, kjer je najti še kakšno odlagališče.

Odpadki se bodo nato zbirali na v naprej določenih mestih od koder se bodo odpeljali. Še posebej pa se nameravajo organizirati po društvih, ki ravno tako lahko aktivirajo svoje članstvo, preko Turistično narodopisnega društva, Gasilskega društva, Kulturnega društva in drugih.

Nagradna križanka

AVTOR: GEORG GIDER		ČLAN NEKDANJE PARTIJE, RDEČKAR	SLOVENSKI PISATELJ, PISEC ROMANA "NA KMETIH"	NASTJA ČEH	ZELO HITRA, LEOPARDU PODOBNA ZVER	10 X 10	SAMICA NAJBOLJ KRVOLOČNE MAČKE	BIBLJSKI IZMIKAČ LULČKA	ZOLAJEV KULTNI ROMAN	
GLAVNO MESTO JAMAJKE										
OVČJE MESO										
MAKARSKA				BREZVEREC, BREZ- BOŽNIK						
ŠTEFAN IVANKO				KIKINDA						
						RIBONU- KLEINSKA KISLINA KUBANSKA METROPOLA				
								PRIPADNIK VEČINSKEGA NARODA NA KOSOVU	NASILNA TATVINA	
IGOR OZIM				DAVKAR (STAR.) VELIKO POTNIŠKO LETALO						
NAŠA TISKOVNA AGENCIJA TELIČKA (NAREČNO)						DRAMSKI IGRALEC BRATINA HUMORISTKA ERZIŠNIK				
TEŽJA TELOVADNA VAJA, STANJE NA ROKAH	BELGIJSKO MESTO V ZAHODNI FLANDRIJI, YPRES	TEŽJA PRAZNEGA VOZILA BREZ TOVORA	VENO TAUFER	SRBSKI FILMSKI REŽISER JOVANOVIĆ	OMARA S STEKLENO STENO PADALEC KRALJ			BOJAN PRAŠNIKAR MOČNO POZELENJE, SLA		
TRTA Z MANJŠIMI ZELENKA- STIMI GROZDI						GRM Z DIŠEČIMI CVETI TUDI ČREMSA ZAREBRNICA			SLAVILNA LRSKA PESEM HVALNICA	
TEATRA- LIČEN IGRALEC ALI DRAMATIK							VEČJE NASELJE NA BIZELJSKEM			
RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI			BARVNA LIKOVNA STVARITEV ROMULOV BRAT			URSULA ANDRES AVTOR ARIANE (CLAUDE)		MENIŠKA SKUPNOST NAROD KENUSKIH NOMADOV		
VELIKA ŽLEZA V TREBUŠNI VOTLINI					KRAPU PODOBNA RIBA HINDUJSKO BOŽANSTVO			SOCIO- LOGINJA JOGAN VOJAŠKI MIMOHOD		
SLOVENSKI BIOLOG IN POTAPLJAČ HODALIČ				KARLOVAC ANATOLE FRANCE		SLOVENSKI RAPER (ALI) CIRKUŠKI PROSTOR	JERMEN ZA HLAČE PRODAJALEC LUKA, ČEBULAR		NOGOMETNI KLUB IZ MILANA	SLOVENSKI NOGOMETAS (ALEKSAN- DER)
CENJENI NEMŠKI AVTO	MESTO IZKOPANIN V EGIPTU NEKDANJI OKRAJ					PROŽEN POLITIK PRIPADNIK DAVNIH ITALOV				
NEMŠKI KLASIČNI FILOZOF (GEORG)			GLASBENI OKRASEK NEKDANJI CITROENOV AVTO					NICK NOLTE		
BREZ- BARVNA KRISTALNA SNOV V SEČU				KRTAČA (STAR.) ANTON JANŠA			LADIJSKA POTNIŠKA KABINA SILICJU		PASJA HIŠICA	
SLOVENSKA PEVKA, HČI ELDE VILER (ANA)					NAMESTITEV SEKIRE NA ROČAJ					
IZRAELSKI PREROK					VEDENJE, RAVNANJE, ALURA (ZASTAR.)			PROGRAM RADIA SLOVENIJA Z RESNO GLASBO		

ENIGMATKOV
Ugankarski slovar
www.enigmatko.com

FIORITURA - glasbeni okrasni ton
BLATNO - naselje na Bizeljskem
AMARNA - največje arheološko najdišče v Egiptu

Rešitev križanke pošljite do 20. aprila 2010 na naslov uredništva.

Nagrade sponzorira podjetje Progress in vinoreja Kaučič:

1. sladki paket Kandit in 25 kg sladkorja
2. vrhunsko vino trojček vinoreja Kaučič
3. sladki paket čokolad Kandit

Rešitev križanke:

Ime in priimek:

Naslov:

Rešitev nalepite na dopisnico in jo pošljite na naslov uredništva.

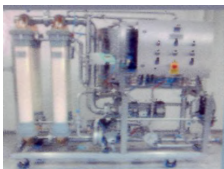
Izid Prleških cejtng so omogočili

StudioEfekt

www.studioefekt.si

SLIKODLESKARSTVO - FASADERSTVO

Miran Habjanič s.p.

FILTRIRANJE, REPMATERIAL,
ANALIZA TAL, PRIPRAVA ZA STEKLENIČENJE
NAVOJNI ZAMAŠKI, EMBALAŽA, STEKLENICE
RABITRNI STROTI, PIVOŠKA SREDSTVA

VINOSAD LJUTOMER-ORMOŽ z.o.o. &

STORITVE V VINOGRADNIŠTVU

NAJNOVEJŠI ROMFILTER

BORIS FEUŠ S.P.
CEZANJEVCI 11/B
9240 LJUTOMER
D.Š. 10555455

GSM: ; 031-204-915
Telefaks: 00386 02-580 10 14
E-pošta: boris.feus1@siol.net

multimedijski spletni portal
Prlekija on net
www.prlekija-on.net

Turistična kmetija

Frank - Ozmeč

VINOrejaKAUČIČ

Gresovščak 6

9240 Ljutomer

Gsm

041 587 960

e mail:

vino.reja.kaucic@gmail.com

PROGRESS

Na zdravje novin cejtngan.

Karikatura Prleški cug in Na zdravje novin cejtngan: Milan Belec